

Justis- og beredskapsministeren

Oslo kommune
RÅDHUSET
0037 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
22/535 - TRRI

Dato
23.02.2022

Brev til kommunene om bedre polititjenester og beredskap

1. BEDRE LOKALE POLITITJENESTER

Regjeringen vil sikre trygghet, god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet. Det norske samfunnet med høy tillit, levende lokalsamfunn og en sterk offentlig sektor danner et solid utgangspunkt for å gjøre beredskapen bedre. Målet for regjeringen er en justissektor som forebygger bedre, der ressursene er tilgjengelige og finner hverandre, og der politiet og nødetatene er til stede i hele Norge.

I Hurdalsplattformen fremgår det at Regjeringen vil opprette polititjenestesteder i dialog med kommunene og politidistriktene på steder der det er et lokalt ønske om det, og geografiske faktorer eller kriminalitetsbildet tilsier at det bør opprettes. Det skal opprettes 20 nye tjenestesteder, og arbeidet skal starte i 2022. For at disse skal lokaliseres der behovet er størst, trenger vi innspill fra kommunene.

Politiets innbyggerundersøkelse 2021 viser at innbyggerne i Norge har gjennomgående høy trygghetsfølelse og høy tillit til politiet. 93 prosent av Norges befolkning føler seg trygge der de bor og ferdes. 80 prosent har ganske eller svært stor tillit til politiet.

Likevel opplever innbyggere bosatt i mindre befolkningstette områder at politiet er mindre tilgjengelige enn før nærpoltireformen, som ble iverksatt under regjeringen Solberg. Forskjellen etter kommunestørrelse har vært økende fra 2015 til 2021. Polititjenestene og beredskapen i hele landet skal styrkes, for å sikre god forebygging av kriminalitet, god lokalkunnskap og raskere respons ved alvorlige hendelser.

Samtidig skal ikke den faglige kvalitetsutviklingen som politiet har vært gjennom de siste årene, svekkes.

Det er store forskjeller mellom kommunene når det gjelder hvilke utfordringer de står overfor. Kommunene selv, sammen med lokalt politi, er best til å vurdere hva som trengs mest i deres kommune. Regjeringen vil bruke flere virkemidler i arbeidet med å utvikle det statlige tjenestetilbudet i lokalsamfunnene, men tiltakene som velges skal ha sitt grunnlag i dialog og lokale behov.

Dette gjelder ikke minst for politiet. Politidistriktene har dialog med kommunene, blant annet gjennom politiråd og samarbeidsavtaler. Alle kommuner er tildelt en politikontakt som skal fungere som et kontaktledd mellom politiet, befolkningen og andre aktører i lokalsamfunnet. Over halvparten av landets kommuner har organisert sitt forebyggende arbeid overfor barn og unge gjennom SLT-modellen (Samordning av lokale rus- og kriminalitets-forebyggende tiltak). Næringslivskontakter, familievoldskoordinatorer og radikaliseringskontakter er også funksjoner som er etablert for å bidra til å styrke det lokale forebyggende arbeidet i kommunene. Dette er tiltak som det kan bygges videre på, gjerne i kombinasjon med andre virkemidler som flere politiressurser i nærmiljøet.

Lokalsamfunn må ha evne og kapasitet til å forebygge og håndtere kriminalitet, ulykker og naturhendelser. For å lykkes med dette må politi, nødetater og kommune jobbe godt sammen. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) skriver følgende i sin 2021-rapport om evaluering av nærpolitireformen:

Selv om kommune-politisamarbeidet blir stadig bedre, er det ulikt hvor langt arbeidet har kommet i de enkelte kommunene. Det er fortsatt behov for videreutvikling. Hvordan mål om et synlig og lokalt tilstedeværende politi best kan nås, må avklares med den enkelte kommune ut fra et omforent og realistisk virkelighetsbilde. Det er viktig å understreke at dette ikke bare er politiets ansvar. For at samarbeidet skal fungere etter hensikten må i tillegg den enkelte kommune sette av ressurser og følge opp kommunens ansvar og forpliktelser.

2. EVALUERING I REGI AV DIREKTORATET FOR FORVALTNING OG ØKONOMISTYRING (DFØ)

DFØ har siden 2016 levert årlige rapporter i sin følgeevaluering av nærpolitireformen. Dette arbeidet fortsetter fram til direktoratet skal levere sin sluttrapport innen utgangen av 2022. Som en del av arbeidet med denne evalueringen har kommunene med jevne mellomrom blitt spurt om å vurdere effektene av nærpolitireformen gjennom intervjuer og spørreundersøkelser. I månedsskiftet februar/mars 2022 sender DFØ ut et en ny spørreundersøkelse, der kommunene blir bedt om å gi sitt syn på en rekke spørsmål om det konkrete samarbeidet mellom kommune og politi og om politiets innsats i kommunen. Svarene på spørreundersøkelsen – og DFØs funn over tid – vil inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget i det videre arbeidet med å styrke det lokale politiet.

3. RÅD FRA KOMMUNENE

Jeg vil med dette invitere kommunene til å gi en vurdering av tjenestene som politiet leverer, og komme med innspill til hvordan politiet kan levere bedre tjenester til lokalsamfunnet. Hvilke utfordringer har kommunen når det gjelder kriminalitet, beredskap og sivile tjenester, og hvordan kan politiet bidra til å håndtere utfordringene? I denne forbindelse er det utarbeidet et sett spørsmål som jeg ber dere besvare.

Kommune og politi er to ulike organisasjoner som samarbeider om å møte en rekke felles utfordringer. Ulike kommuner i samme politidistrikt vil kunne prioritere og løse oppgaver på forskjellige måter – og organisere seg ulikt. Jeg oppfordrer derfor kommunen til å ha dialog med politiet i arbeidet med å svare på brevet. Politiet vil ta kontakt med ledelsen i kommunen for å tilby dialog. Dialogen kan også brukes til å oppdatere og forbedre lokale avtaler om kommune-politi-samarbeid.

Etter å ha mottatt innspill fra kommunene skal tilbakemeldingene behandles i departementet. Politidirektoratet og politidistriktene bidrar i prosessen som skal føre til bedre polititjenester i hele landet.

Jeg ønsker svar på følgende spørsmål fra kommunene:

1. Hvilke utfordringer mener dere kommunen vil stå overfor innenfor områdene forebygging, beredskap og sivile tjenester de neste årene?
2. Er kommunen tilfreds med politiets bemanningsutvikling, tjenestestedstruktur og tjenestetilbud? Hvis ikke, hva er årsakene?
3. Både kommunen og politiet har ansvar for å sikre innbyggernes trygghet og gode tjenester. Hvordan kan polititjenestene og samarbeidet mellom kommunen, politiet og ev. andre lokale aktører som nabokommuner og fylket videreutvikles for å sikre dette? Hvilke ressurser ser kommunen for seg at de kan avsette til videreutvikling av samarbeidet om å sikre innbyggernes trygghet?
4. Hva er ønsket utvikling når det gjelder tilgjengeligheten til politiets tjenester?
 - Via et tjenestested i politiet?
 - Via fysisk tilstedeværelse annet sted enn på et tjenestested?
 - Via fysisk oppmøte?
 - Via telefon?
 - Via internett?
5. Ønsker kommunen et nytt tjenestested i politiet? Hvis ja, kan kommunen tilby lokaler, for eksempel samlokalisering med andre kommunale tjenester?

4. FRIST FOR INNSPILL

Kommunens frist for å komme med innspill til Justis- og beredskapsdepartementet er 1.6.2022. Jeg ber om at svaret sendes inn digitalt ved bruk av skjemaet for høringssvar på regjeringen.no, jf. e-post 23.2.2022.

Med hilsen

Emilie Mehl

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur